

Érettségi Után

avagy az élethosszig való tanulás

Szakképzési
különszám
2010. szeptember

Kedves Olvasó!

Az Élethosszig való Tanulás Közhasznú Egyesület (nyilvántartási szám: Fővárosi Bíróság: 10877) vállalt célja – az Európai Unió direktíváival összhangban – a tanuláshoz, képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférés lehetőségeinek biztosítása a társadalom tagjai részére. Az Érettségi Után szeretné mindenkiel megismertetni az „élethosszig való tanulás eszméjét”, biztosítva, hogy könnyen hozzáférhető, jó minőségű információban részesüljön.

Célunk, hogy országunk társadalmát tájékozott, jogait és kötelezettségeiket ismerő – és ennek érdekében fellépni is tudó –, tudatosan élő állampolgárok alkossák.

Az Egyesület célcsoportjába tartozik mindenki, akinek szüksége van arra, hogy versenyképebb munkaerő-piaci megjelenése céljából tovább képezze magát, ismereteit az iskolarendszeren kívül bővítse. Legyen ő fiatal középiskolás, egyetemista vagy főiskolás, már szakmával rendelkező személy, netán középkorú, akinek nincsen megfelelő szakképesítése egy állás betöltéséhez, vagy legyen akár a modern technikai ismeretek hiányától szenvedő ember. Egyesületünk fontosnak tartja az oktatási rendszeren kívüli és attól eltérő rendszerű információáramoltatást az alapvető, például számítógépes ismeretektől kezdve a közgazdasági, jogi szaktudásig.

Jelen kiadvány – a Lifelong Learning memorandum szellemében – olyan képzési lehetőségeket mutat be a magyarországi továbbképzési palettáról, melyek hozzájárulnak, hogy ténylegesen verseny- illetve piacképes végzettségre, s nem utolsó sorban tudásra tegyen szert.

Sikeres választást kívánva, üdvözlettel

Ravasz György

A Nemzeti Civil Alapprogram támogatásával,
az NCA-CIV-10-F-0254 azonosítójú pályázat keretein belül készült.

Kiadja az Élethosszig való Tanulás Közhasznú Egyesület

Telefon: 06-1/336-1657

E-mail: elethossz@freemail.hu

Blog: www.elethossz.blog.hu

Levelezési cím: 1537 Budapest, Pf. 368/1

*A kiadványban szereplő hirdetéseket megrendelés szerint közöljük,
azok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.*

Tartalomjegyzék

Köszöntő	2
Tartalomjegyzék	3
Pályaorientáció	4
Érettségi után, avagy rajtad múlik	8
Hiányszakmák	10
3 L – Lifelong Learning	12
Magyar érettségi mintafeladat középszinten	14
MRO Historia Könyvajánló	17
Nyelvtanulás	18
Út az első állásomig	20
Újrahasznosítás.	22
Motiváló idézetek	23
Programajánló	24

PÁLYAORIENTÁCIÓ

A pályaaorientáció egy az alapfokú oktatástól, a középiskola végéig tartó folyamat, mely szakemberek segítségével, szüntelenül változó tanulói attitűdök, képességek és készségek eredője alapján a helyes választás felé orientálja a tanulókat. A pályaaorientáció nem keverendő össze a pályaválasztással, hiszen az utóbbi egyetlen döntésre épül, melynek magja egy konkrét szakma, hivatás elsajátítása felé tett személyes lépés.

A pályaaorientáció szerepe kiemelkedő az élettervezésben, s gyakran a siker kulcsa, vagy nélkülözhetetlen kiegészítője.

A pályaaorientáció bármely korosztály számára hasznos lehet (ahogyan a tanulást is újra és újra el kell kezdenünk), de eltérő korcsoportoknak eltérő kérdések megoldásában kell segítséget nyújtania.

A legfiatalabb, érintett korosztály jellemzően a felső tagozatos általános iskolások köre, hiszen a pályadöntések sorozata általában az iskolaválasztási kérdésekkel kezdődik meg. Már ez az egyszerűnek tűnő döntés is nagyon meghatározó lehet a gyermek jövőjének szempontjából, hiszen nem mindegy, hogy a képességeknek megfelelő középiskolában, vagy egy nem testhezállo intézetben kell helytállnia.

A második fontos szakasz azon tantárgyak azonosítása, melyekre kiemelt szükség lesz a gyermeknek a tervezett felsőoktatási, vagy szakosodási tanulmányok során.

A legnehezebb döntéseket általában a közvetlenül érettségi előtt álló fiataloknak kell meghozniuk, vagyis, hogy megtalálják a kifejezetten személyre szabott képzési vonalaikat. Bár a pályaorientáció folyamatát hagyományosan a középiskola elvégzésével tekintik lezártnak, nem szabad elfeledkezni arról, hogy a felsőoktatási rendszerbe többé-kevésbé véletlenszerű döntésekkel bejutott hallgatók is nagy segítségre szorulnak, hogy elképzeléseiket pontosítani tudják.

Speciális csoportként megjelennek azon felnőttek is, melyek életpályájukat módosítandó ismét iskolapadba ülnek azzal a céllal, hogy jobb körülményeket teremtsenek önmaguk számára a munkaerőpiacon uralkodó szigorú feltételrendszer miatt.

A pályaorientáció színterei, vagyis a segítségnyújtás az alábbi hivatalos és nem hivatalos területeken valósulhat meg:

1. Pályaorientációs órák.

Az általános iskola alsó tagozatában nem annyira jellemzőek az ilyen fajta foglalkozások, hagyományosan inkább a felső tagozatos és középiskolás diákokra koncentrálnak. A pályaorientáció egyre hangsúlyosabbá válik az oktatás keretein belül, azonban ez viszonylag újkeletű tendencia. Éppen ezért a legtöbb tanár a gyermekekhez hasonlóan hiányos ismeretekkel rendelkezik, elsősorban az olyan témaköröket illetően, mint: a munkaerő-piac működése, pályaorientációs döntést befolyásoló tényezők, pályaválasztási folyamatot segítő eszközök, intézmények. Ezt a hiányosságot hivatottak orvosolni azok a tréningek, melyek felvértezik az oktatókat a szükséges ismeretek mellett olyan képességek fejlesztésével is, melyek célja, hogy a tanárok hatékonyan tudják segíteni diákjaikat pályaorientációs tevékenységük során. A tréningeket térségi, integrált szakképző központok (TISZK) szervezik, melyek elvégzését követően az oktatók is képesek lesznek egyéni, vagy csoportos, pályaorientációs foglalkozásokat lebonyolítani. A képzés jelentőségét igazolja, hogy nem egy, vagy két délutános „intenzív” tréningekről van szó, hanem 30 órás, akkreditált pedagógus továbbképzési programról, mely lezárásának feltétele egy záródolgozat elkészítése.

2. Osztályfőnöki órák.

Minden általános és középiskolás osztálynak van osztályfőnöke. Ez a pozíció azt, jelenti, hogy az adott oktató kiemelt felelősséget vállal (s jobb esetben érez) diákjai testi, lelki, szellemi épsége és fejlődése iránt. Az Osztályfőnökök Országos Szakmai Egyesülete a pályaorientációval kapcsolatos beszélgetéseket ugyanúgy az óra részének tekintik, ahogyan pl. az értékkorientációt, vagy az erkölcsi nevelést. Azonban az osztályfőnöki órai nevelés nincs a fentebb említett tréning abszolválásához kötve, a pályaorientációs beszélgetések egyfajta nem hivatalos formában folynak, de hagyományosan nagy hatással vannak a gyermekekre, főleg az ifjabb korosztályban.

3. Szülői értekezletek.

A szülői értekeztet nem a diákot ért közvetlen hatás, hanem az a fórum, ahol a gyermek szocializációját legjobban befolyásoló két alrendszer: az otthoni, illetve az iskolai környezet találko-

zik. A szülői értekezleten a tanár, tájékoztatást ad a gyermekek iskolai teljesítményéről, magatartásáról, eredményeiről. Erre elsősorban azért van szükség, mert a diákok viselkedését nagymértékben befolyásolja az a társadalmi környezet, melyben van, így az iskolában teljesen más viselkedési formákat vehetnek fel, mely a szülő számára eddig ismeretlen volt. A tanárok és szülők rendszeres kommunikációja pozitív befolyással van annak meghatározásában, hogy milyen irányba segítsék, terelgessék és támogassák a gyermeket. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a diákoknak nincs beleszólásuk abba, milyen irányba haladjon az életük, de az érintettek zsenye korára tekintettel mindenképpen szükség van a külső hatásokra is.

4. Otthon, család.

Az otthoni, családi környezet egyike azoknak a társadalmi alrendszernek, melyek a gyermekek fejlődését legmeghatározóbban befolyásolják. Ez a mikrokörnyezet tehát nagy felelősséggel tartozik a köreiben felnövő fiatal iránt, hiszen még az iskolás éveket megelőzően, a családi környezet feladata megtanítani, mi a jó és rossz, helyes és helytelen. A hatás a tanulóévek beköszöntével is megmarad, éppen ezért fontos, hogy a pályaeorientációval az otthoni környezetben is foglalkozzanak, támogassák a gyermeket legjobb tudásuk szerint. Azok a gyermekek, melyeket családi környezete nem segít a pályaeorientáció folyamatát végigjárni, sokkal nehezebben érik el kitűzött céljaikat, már ha az ingerszegény környezet hatása ellenére voltak elképzeléseik.

5. Kiállítások, börsék.

Bár az osztályfőnöki órák, szülői értekezletek és otthoni nevelés pályaeorientációs jelentősége elvitathatatlan, nem hivatalos formában jelenik meg. Kizárólag e céllal jöttek létre azonban a különböző iskolabörsék, vagy az olyan ismert kiállítások, mint az Educatio.

Az iskolabörsék általában regionális alapon szervezett rendezvények, melyeken számos oktatási intézmény képviselteti magát. A kiállító iskolák célja, hogy önmaguk bemutatásával minél több leendő diákot toborozzanak. Az úgynevezett „sulibörséken” információt kaphatunk a részt vevő intézmények főbb irányvonalairól: tanított évfolyamaik számáról, szakirányukról, speciális képzéseikről és szabadidős foglalkozásaikról, továbbtanulási mutatóiról. A rendezvények célja, hogy a gyermekes szülők és az érintettek plusz információk birtokába jutván könnyebben választhassák ki azt az iskolát, melybe a gyermeküket járatni szeretnék.

Ezen börsék „nagytestvérei” az olyan kiállítások, melyek már elsősorban a középiskolát kijárt fiataloknak szólnak. A legismertebb közülük a minden évben Budapesten megrendezett Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás, illetve a számos állás- és karrierbörsze. Az ezekre ellátogatók megismerkedhetnek a legtöbb felsőoktatási intézménnyel, illetve számos, különböző munkaterületet képviselő munkaadóval.

A színes, változatos és interaktív kiállítások a fiatalok számára is érdekes módon adnak tájékoztatást az oktatás, a felsőoktatás és a munka világáról.

6. Tanácsadó szervezetek, szakszolgálatok.

A pályaeorientációs tanácsadó szervezetek- és szolgálatok olyan intézmények, melyek összetett pedagógiai szolgáltatásokat nyújtanak a közoktatás szereplőinek, mellyel megkönnyítik és ered-

ményesebbé teszik az iskola világában folytatott tevékenységet, a jövő tervezését, legyen az iskolai igazgató, tanár, szülő, vagy diák.

A tanácsadó intézetek a szolgáltatást igénybevevő személyére szabott szolgáltatást nyújtanak, így a diákok esetében elsősorban pszichológiai képességvizsgálatról, pályaválasztási tanácsadásról, frusztrációk és félelmek legyőzésével, agresszió kezelésével kapcsolatos tanácsadásról és hátrányos helyzetűek tájékoztatásáról van szó.

A világhálón számos intézettel találkozhatunk, így könnyedén kiválaszthatjuk a lakóhelyünk-höz legközelebbit, ha igénybe szeretnénk venni szakember segítségét ebben a kérdésben.

7. Üzemlátogatások, mesterségbemutatók.

Az efféle rendezvények elsősorban azon fiatalokat várják, akik a jövőjüket a továbbtanulás helyett valamely szakma kitanulásával képzelik el. Ma már számos üzem szervez nyílt napokat, illetve látogatásokat, melyek elsődleges célja, hogy az érdeklődők betekinthessenek a munka menetébe és körülményeibe. Emellett rengeteg szakmai szervezet, vagy csoport képviselteti magát különböző rendezvényeken, hogy így közvetlenül és interaktív módon mutathassák be és népszerűsíthessék a képviselt foglalkozást.

A fentebb felsorolt pályaaorientációs területeken más-más eszközöket alkalmaznak a segítségnyújtáshoz. Ezek lehetnek személyes beszélgetések, személyes tanácsadások, mint pl. a tanácsadó szakszolgálatok esetében, kollektív foglalkozások és tanácsadások, amelyre az iskolai keretek között lebonyolított pályaaorientációs órák lehetnek jó példák, számítógéppel támogatott tanácsadás, mely elsősorban az otthoni és iskolai tevékenységek alatt kerül sor. Az információszolgáltatás eszköze minden területen megjelenik, hiszen a szakember segítségét kifejezetten e célból veszik igénybe, azonban élettapasztalatára és bölcsességére hivatkozva bármely tanár, vagy szülő hasznos ismeretekkel láthatja el diákját, vagy gyermekét. A pszichológiai segítségnyújtás, illetve a képesség- és késtségvizsgálatok, tesztek alkalmazását azonban jobban tesszük, ha kizárólag szakemberre bízuk.

A pályaaorientáció szerepe kiemelten fontos az egyén fejlődésében.

Ha már fiatalkortól kezdve odafigyelünk arra, hogy milyen képességei, készségei, vágyai vannak a környezetünkben élő gyermeknek, sokkal nagyobb eséllyel tudjuk kiaknázni a benne rejlő lehetőségeket. E kijelentésnél nem szabad a gyermek túlterhelésére, vagy túl korai „felnőtté nevelésére” asszociálni. Diákunk, vagy gyermekünk megismerésével, a megfelelő irányba terelésével, közös, átgondolt döntések meghozatalával nagyon sokat tehetünk azért, hogy sikerüljön elérnie az áhított célokat.

Az életben elért sikerek és elégedettség pedig igazolja azt, hogy a befektetett idő, energia és anyagiak a jövőben többszörösen térülnek meg.

*Forrás: www.baranya-ped.sulinet.hu, www.okj2006.hu,
www.osztalyfonok.hu, www.fovpi.hu, www.felvi.hu*

ÉRETTSÉGI UTÁN, AVAGY RAJTAD MÚLIK

A középiskolai érettségi manapság alapfeltételnek minősül a munkahelyek túlnyomó többségénél.

2005-ös felmérések szerint Magyarország 7 évesnél idősebb lakosságának pusztán 36%-a rendelkezik legalább középfokú végzettséggel (ebbe nem tartoznak bele az érettségi helyett szakmai végzettséget nyújtó szakképző – korábban szakmunkás – iskolák). Az adatokat nyilván torzítja, hogy a jelenleg középfokú tanulmányaikat végző, tehát még nem érettségizett fiatalokat is beleszámítja az érettségivel nem rendelkezők közé.

Az adatok még riasztóbbak abban a tekintetben, hogy az érettségi vizsga önmagában nagyon kevés ahhoz, hogy a pályakezdő elhelyezkedhessen. Éppen ezért az érettségizett fiatalok leggyakrabban rászorulnak valamilyen egyéb képzésre is a megszerzetten kívül.

Az érettségi megszerzésére eltérő típusú középiskolákban van lehetőség.

A szakközépiskolák célja, hogy valamely terület kiemelt oktatásával az érettségi vizsga mellett, szakmát is nyújtson a diákok számára. Az első években a közismereti tárgyakon van a hangsúly, a későbbiekben pedig egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek az úgynevezett szakmacsoportos alapozó tantárgyak oktatására.

A szakközépiskolások, bár elméletileg rendelkeznek szakmával, mégis gyakran kerülnek abba a helyzetbe, hogy egyéb (OKJ, felsőoktatási intézmény) végzettségre is kénytelenek szert tenni a középiskolában tanultakon kívül. Ilyen esetekben a szakközépiskola típusának megfelelő célirányú képzéseket veszik igénybe.

Felmerül azonban a probléma, hogy a szakközépiskola, sajátosságaiból kifolyólag nem elsősorban az egyetemre készít fel, így nehezebb bekerülni a megfelelő felsőoktatási intézménybe, mint például egy gimnáziumban érettségizett diáknak, hiszen az érettségi vizsgát megelőző években a szakmacsoportos alapozó tantárgyak kiemelten való oktatása miatt kevesebb idő jut a közismereti tantárgyak minőségi oktatására.

A másik érettségit adó középiskola-típus a gimnázium.

Elterjedt nézet, hogy a gimnázium a „jobb képességű” fiatalokat tömöríti. Tény, az is, hogy a gimnáziumok célja elsősorban a felsőoktatási intézményekbe való bejutás biztosítása, hiszen a gimnáziumi érettségivel rendelkező fiatalok szakma híján csak nagy nehézségek árán tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon és mindenképpen rászorulnak valamilyen egyéb, kiegészítő képzésre.

Az álláskereső Magyarországon (s a világ legtöbb államában) nem csak a férfiak problémája. A nőknek ugyanúgy meg kell küzdeniük a kihívásokkal, hiszen az egykeresős családmodellt hazánkban csak egy szűk réteg képviseli.

A problémákat bonyolítja az az egyre elterjedtebb nézet, mely szerint ma Magyarországon diploma nélkül nem lehet boldogulni. A tények azonban azt mutatják, hogy a diplomás munkanélküliek aránya magasabb, mint valaha (bár igaz az is, hogy a diplomások száma sem volt soha ilyen magas, mint napjainkban).

A sikeres érettségi után tehát a legritkább esetben áll meg a tanulási folyamat, s felmerül a kérdés: hogyan tovább?

A válasz egyértelműnek tűnik: munka, vagy továbbtanulás.

További tanulmányok folytatására többféle lehetőség is kínálkozik. A legnépszerűbbek a diplomát nyújtó felsőoktatási intézmények (egyetemek, főiskolák) képzései, s a szakképesítést nyújtó különböző tanfolyamok.

Az érettségizettek nagy része a vizsgát követően az egyetemi, főiskolai tanulmányokat választja.

Jelenleg Magyarországon 49 felsőoktatási intézmény számos kara és több száz szaka közül válogathatnak a tanulni vágyók. A logikai és szakmai szinten összeillő szakokat, szakpárokat önálló karokon tanítják, mint pl. az állam- és jogtudományi, bölcsészettudományi, természettudományi, gazdaságtudományi, természet-tudományi, társadalomtudományi, idegenforgalmi, építőmérnöki, villamosmérnöki, általános orvostudo-mányi, hadtudományi, pedagógiai és pszichológiai, hittudományi, mezőgazdaság és környezettudományi, vagy éppen informatikai karokon. A nappali képzési forma mellett esti, illetve levelező képzésre is számos szakon van lehetőség, ha a hallgató valamilyen körülmény miatt nem tud nappal ellátogatni az órákra.

A legnépszerűbb szakok listái szinte évek óta változatlanok, és nem feltétlen vannak összhangban a munkaerő-piaci szükségletekkel. Éppen ezért gyakran előáll az a helyzet, hogy a sikerszakok olyan mértékű túlképesítést produkálnak, mely még nehezebbé teszi a frissen végzett hallgatók álláskeresését.

Ezek az úgynevezett „sikerszakok” rendszerint minden évben hagyományosan az olyan gazdaságtudományi szakok, mint a turizmus-vendéglátási, illetve a gazdálkodási és menedzsment, a pénzügy és számvitel, illetve a nemzetközi gazdálkodási szakok, a kommunikáció és médiatudomány szakpár, illetve a jogász szak. A legkeresettebb szakokra hagyományosan nehéz bejutni, s nem feltétlenül biztosítanak stabil megélhetést a „nagybetűs Életben”.

Ezt a nehéz helyzetet tovább bonyolítja a jelenlegi instabilitás a munkaerőpiacon. Gyakorlatilag nincsen olyan szakma és diploma, amely biztos megélhetést nyújt. Különböző felmérések szerint az álláskeresés átlagos időtartama rendkívüli mértékben megnőtt az utóbbi években, s ugyanez a tendencia vonatkozik azon diplomások számára, akik olyan munkakörben helyezkednek el, melyhez nincs szükség diplomára (ezt a jelenséget csak gerjeszti az, hogy a minimálbér diplomás, illetve, csak érettségit igénylő munkakör esetén már törvényben van meghatározva).

Ezeknek a körülményeknek köszönhető az az európai integráció mélyülésével párhuzamosan hangsúlyosabb jelenség, ami nem más, mint a diplomások elvándorlása, elsősorban Nyugat-Európa államaiba.

A probléma helytelen bagatellizálását mutatja az is, hogy a Magyar Tudományos Akadémia 2005-ben programot indított Nyugati Magyar Tudományosság néven, a külföldön dolgozó magyar diplomások helyzetének vizsgálatára.

A névtelen adatgyűjtés célja, hogy a határon túl munkát vállaló, magasan képzett magyar dolgozók lehetőséget kapjanak egyszerre a hazai és külföldi körülmények értékelésére.

Az Akadémia abban a reményben publikálja az összegyűjtött adatokat, eredményeket, hogy ezzel a politikai- és gazdasági döntéshozókat segíti olyan erőfeszítések meghozatalában, melyek megfékezhetik a „brain drain”, vagy az „agyelszívás” negatív jelenségét.

Ahhoz, hogy megfékezzük a képzett, magyar munkaerő nyugatra áramlását, nagyon jelentős és összetett változtatásokra lenne szükség. Szembe kell nézni vele, hogy csak a felsőoktatás átalakításával, a diplomás pályakezdők támogatásával szerezheti vissza az ország a továbbtanulást, és a diploma becsületét.

Forrás: www.mikrocensus.hu, www.diakkapu.hu, www.felveteli.hu, www.epalya.hu

Hiányszakmák

Szakiskolai tanulmányi ösztöndíj

Minden régióban tíz-tíz olyan szakma körül meghatározásra, amelynek elsajátítását támogatják a szakiskolai ösztöndíjjal.

2010. január 27-én ismertette a Szociális és Munkaügyi Minisztérium államtitkára az ösztöndíjprogram részleteit. A fő cél, hogy a versenyképes gazdaság megteremtését keresletvezérelt szakképzéssel segítsék.

A tervek szerint így csökkenni fog a keresett szakmákban a szakmunkáshiány, vonzóbbá

válik a szakmunkás életpálya, emelkedik a presztízse. Továbbá ennek segítségével könnyebbé válik a szakmaszerzés és sikeres elhelyezkedés a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek számára is.

A regionális fejlesztési és képzési bizottságok a következő tanévre vonatkozó támogatott szakmákat évente határozzák meg. Az első döntést 2010. január 15-ig hozták meg, míg a további években szeptember 30-ig fognak dönteni. 2010. február 1-től mintegy 15 ezer tanuló igényelhetette a juttatást, akik – azon kívül, hogy a gazdaság által igényelt szakmát tanulják az adott régióban – félévi tanulmányi átlaga meghaladja a 2,5-öt.

Bevezetésekor mindenkinek havi tízezer forint volt a nyári hónapokra is járó ösztöndíj mértéke, azonban a 2010/2011. tanévtől már félévente, a tanulmányi eredmény függvényében, differenciáltan állapítják meg a havi juttatás összegét. Az ösztöndíj mértéke: 2,51–3-as átlagnál 10 ezer, 3,1–3,5-es átlagnál 15 ezer, 3,6–4-es átlag között 20 ezer, 4,1–4,5-es átlag között 25 ezer, 4,6–5-ös átlag közötti tanulmányi eredmény esetén 30 ezer forint.

A szakiskolai ösztöndíj független a többi tanuló juttatástól.

A gyengébb eredményű diákokat a tanárok fejlesztésben részesíthetik, akik ezért a különmunkáért felzárkóztatási pótlékot kapnak. Így lehetséges elkerülni a lemorzsolódást.

A Munkaerőpiaci Alap képzési alaprészből 2,1 milliárd forint állt rendelkezésre az ösztöndíjrendszer 2010-es bevezetéséhez.

Rövid időn belül 10%-os, hosszabb távon még nagyobb arányú tanulói létszámnövekedést várnak a gazdaság által igényelt szakmákban az ösztöndíjrendszernek köszönhetően.

Valamennyi régióban hiányszakma a kőműves, a gépi forgácsoló, a hegesztő és az ács-állványozó. Kb. nyolcezer diák tanul ezekben a szakmákban. Országosan 11 szakmacsoporton belül (gépészet, építészet, elektronika, vendéglátás, idegenforgalom, szociális szolgáltatások, faipar, mezőgazdaság, élelmiszeripar, közlekedés, könnyűipar és egészségügy) 24 szakképesítés jogosít az ösztöndíjra. A területi megoszlásban jelentős eltérések tapasztalhatóak.

Az RFKB által 2010. január 15-ig meghatározott támogatott szakmák köre országosan összesítve: agrárgazdasági gépszerelő; ápolási asszisztens; burkoló; bútorasztalos; elektronikai műszerész; épületgépészeti csőhálózat-szerelő; festő-mázoló-tapétázó; gazda; gépi forgácsoló; hegesztő; ács-állványozó; géplakatos; húsipari termékgyártó; hűtő- és klímaberendezés-szerelő; karosszérialakatos; kőműves; lótarló és -tenyésztő; mezőgazdasági gépkarbantartó; szabó; szakács; szerszámkészítő; szociális gondozó; villanyszerelő; szerkezetlakatos.

A tíz-tíz támogatott szakma régióként

Közép-magyarországi régió: kőműves, villanszerelő, gépi forgácsoló, festő-mázoló-tapétázó, elektronikai műszerész, ács-állványozó, hegesztő, hűtő- és klímaberendezés-szerelő, burkoló és géplakatos.

Észak-magyarországi régió: szakács, hegesztő, kőműves, villanszerelő, gépi forgácsoló, festő-mázoló-tapétázó, géplakatos, épületgépészeti csőhálózat-szerelő, mezőgazdasági gépkarbantartó és ács-állványozó.

Észak-alföldi régió: szociális gondozó, kőműves, szerkezetlakatos, villanszerelő, hegesztő, gépi forgácsoló, húspari termékgyártó, ács-állványozó, ápolási asszisztens és gazda.

Dél-alföldi régió: kőműves, bútorasztalos, gépi forgácsoló, hegesztő, szerkezetlakatos, burkoló, húspari termékgyártó, ács-állványozó, épületgépészeti csőhálózat-szerelő és szabó.

Közép-dunántúli régió: bútorasztalos, gépi forgácsoló, épületgépészeti csőhálózat-szerelő, kőműves, villanszerelő, hegesztő, ács-állványozó, lótarló és -tenyésztő, szerszámkészítő és ápolási asszisztens.

Nyugat-dunántúli régió: szakács, gépi forgácsoló, szerkezetlakatos, szociális gondozó, hegesztő, szabó, kőműves, szerszámkészítő, agrárgazdasági gépszerelő és ács-állványozó.

Dél-dunántúli régió: kőműves, karosszerialakatos, villanszerelő, gépi forgácsoló, burkoló, ács-állványozó, hegesztő, szerszámkészítő, gazda és elektronikai műszerész.

Részletek, letölthető adatlapok, útmutatók és az érvényes kormányrendeletek a www.nive.hu/mpa honlapon találhatóak, a *Szakiskolai tanulmányi ösztöndíj* menüpont alatt.

A szakiskolai ösztöndíjjal kapcsolatos kérdéseket az osztondij@nive.hu e-mail címen várják.

A www.npk.hu oldalon (*Pályák, képzések, EU* → *Képzési információk* → *Középiskolai adatbázis*) található egy folyamatosan frissített középiskolai adatbázis, amelyben intézménynév, településnév, vagy akár a megszerezhető szakképzettség alapján kereshetünk. Így a lehető legegyszerűbben megtudhatjuk, hogy hol oktítják közelünkben a tanulni kívánt szakmát.

Ugyanezen a honlapon (*Pályák, képzések, EU* → *Szakmák bemutatása*) a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal által készített rövidfilmek is megtekinthetők, melyek különböző szakmákat, foglalkozásokat mutatnak be. A filmek hossza kb. 8–10 perc.

A FIT-központokban és a Fővárosi Ifjúsági és Pályaválasztási Tanácsadóban pályatanácsadást lehet igénybe venni, ahol szakképzett tanácsadók várják az érdeklődőket.

Forrás: www.estihirlap.hu

3 L – LIFELONG LEARNING

Talán sok fiatal hallotta már a kifejezést: lifelong learning. Azonban biztosan kevesebben tudják, hogy az „élethosszig tartó tanulás” programja sokkal többet takar a szó szerinti jelentésénél. Európában jelenleg a 3 L a legnagyobb és folyamatosan egyre nagyobb teret hódító oktatási- és neveléstudományi koncepció.

A paradigma tulajdonképpen a Philip H. Coombs által 1968-ban megállapított oktatási világválságra, az Európa Tanács, UNESCO, OECD, Európai Bizottság által adott nemzetközi válasz.

Az élethosszig való tanulás elsőként hivatalosan az OECD (Gazdasági Együttműködés és Fejlesztés Szervezete) stratégiájában jelent meg 1973-ban. A Recurrent Education-Strategy for Lifelong Learning elsőként ábrázolta az „élethosszig tartó tanulást”, mint a társadalmi jólét kialakításának egyik nélkülözhetetlen kritériumát.

A '90-es években az „LLL” az európai kontinensen belül is egyre nagyobb népszerűsége telt szert. 1996-ban megszületett az OECD irányelve, az Élethosszig tartó tanulás mindenkinek – Lifelong Learning for All. A dokumentum tartalmazza a paradigma pontos definícióját is, mely a következő:

„Az élethosszig tartó tanulás az egyéni és társadalmi fejlődés valamennyi formáját átöleli, függetlenül attól, hogy az milyen környezetben formális módon iskolában, és más oktatási intézményben, vagy nem formális módon a családi otthonban, a munkában, vagy más közösségben folyik.”

1996-ban az OECD a következő premisszákkal indította el a lifelong learning fejlesztéseket:

1. Törekedni kell minden fajta tanulás, képzés elismerésére. A nem formális tanulás elismerésére több országban is komoly erőfeszítéseket tettek.
2. A tanulási motiváció erősítését az oktatási folyamat központjába kell állítani. Különösen a gyenge alapképzettségűeknél hiányzik sokszor a képzésbe való visszakерülés szándéka. Ennek biztosítására alapvető változtatásokra van szükség mind a tananyagot, mind a pedagógiai megközelítést illetően.
3. Az oktatáshoz való hozzáférés egyenlő esélye csak az egész élethosszra kiterjedő perspektívában biztosítható. Az iskola előtti képzés és a felnőttoktatás ebből a szempontból kiemelt fontosságú.
4. Az országoknak fel kell becslőlni az egész élethosszon folytatott tanulás költségeit, és törekedni kell e költségek felszabadítására. Ebbé beleértendők azok a kormányzati kezdeményezések melyek nem állami finanszírozás bevonását hivatottak stimulálni. A lifelong learning stratégia kezelése túlterjed egyetlen minisztérium kompetenciakörén. Az irányítás koordinálásába több partnert kell bevonni.

Európa számára a 3 L különösen fontos, hiszen a kontinens fontos társadalmi, gazdasági és politikai változásokon ment keresztül az elmúlt évtizedekben. Az Egyesült Államok, Oroszország, és Kína gazdasági, politikai szorításában egyre nagyobb teret kap az európai együttműködés programja, mint az egyetlen lehetőség Európa világpolitikai, világgazdasági és kulturális státuszának megőrzésének egyetlen lehetősége.

A „lifelong learning” középpontjában nem pusztán az oktatás, a kultúra fejlesztése áll, hanem maga az ember. Az ember, az önállóan irányított tanulászervezés alkotója. Az egyén önmagának aktív irányítója, sikerességéért önmaga a felelős. A közreműködő szervezetek, intézmények legfeljebb kívülről támogathatják.

A koncepció által kitűzött oktatási és kulturális célok a nemzetközi együttműködés során olyan politikai kívánalmakkal telítődnek, mint a humanizmus, vagy az esélyegyenlőség társadalmi megteremtése.

Az „LLL” terjesztésével az Európai Tanács az „aktív polgár” kifejlődését várja. Az aktív polgár nem feltétlenül iskolába jár egy életen keresztül, ahogyan a program engedi sejtetni, hanem az élet minden területére való felkészültséget sajátítja el olyan közösségekben, mint a család, munkahely, baráti kör, vagy éppen az iskola.

Az olyan eszmék mellett, mint például a világméretű demokrácia, vagy az emberi jogok kiterjesztésének megvalósítása, az európai szervezetek sokkal kézzelfoghatóbb eredmények bekövetkeztét várják. A fő cél természetesen az európai versenyképesség megteremtése. A fejlődés nem is elérhetetlen (elég csak az európai felsőoktatási ösztöndíjprogramokra, vagy a az integráció egyik alapkővének számító szabad munkaerő-áramlásra gondolni).

A lifelong learning széleskörű elterjesztésére a számítógéppel támogatott tanulás, illetve az e-Learning technológia a legalkalmasabb eszköz. Az e-Learning kifejezés a hagyományos és távoktatási, valamint az internet nyújtotta új lehetőségek együttes alkalmazását jelentő új és hatékony tanulási eljárás.

LLL Magyarországon

Az élethosszig tartó tanulás programjának kiterjesztését hazánkban a kezdeti időszakban nagymértékben korlátozta az infokommunikációs technikákkal (különböző informatikai és távközlési eszközök, pl. elektronikai, irodai vagy otthoni számítógépek, távközlési eszközök, szórakoztató elektronika, összefoglalva röviden: IKT) való ellátottság korlátozottsága. Az elmúlt 6-7 év tendenciái azonban azt mutatják, hogy a legnagyobb akadályok elhárultak az LLL megvalósításának lehetősége elől. Ígéretes jelként lebeghet előttünk, hogy míg 2003-ban hazánk lakosságának csupán 18%-a használta valamilyen rendszerességgel az internetet, addig 2009-ben már majd 60% vette igénybe a világhálót.

A magyar politikai vezetés is támogatja a lifelong learning koncepció megvalósítását a többi európai uniós tagállam kormányával egyetemben. Ennek legjobb bizonyítéka a 2005-ben kiadott: Magyar Köztársaság Kormányának Stratégiája Az Egész Életen Át Tartó Tanulásról.

A stratégia vállalja, hogy az Európai Unió tervezésével összhangban határozza meg hosszú távra az emberi erőforrás fejlesztésének irányait. A dokumentum legfőbb céljai:

1. Felzárkózás a fejlett európai államok sorába.
2. A munkavállalók képzésének megszervezése a gazdasági versenyképesség érdekében.
3. Az oktatás területspecifikus fejlesztése az eltérő fejlődésből fakadó területi munkaerő-ellátottsági különbségek miatt.
4. A hátrányos helyzetű csoportok integrálása a munkaerőpiacba.
5. Az oktatási és kommunikációs eszközökhöz való hozzáférhetőség javítása a finanszírozási rendszer fejlesztésével.

Hazánkban természetesen még van mit fejlődnie a nyugati társainkhoz képest, azonban jó úton halad. Szükség is van erre, hiszen az élethosszig tartó tanulás paradigmájának megvalósítása nélkülözhetetlen, hogy az európai, és főleg a magyar társadalomban kifogástalanul megvalósulhasson az esélyegyenlőség, az átláthatóság, a rugalmasság, az eredményesség és az együttműködés.

Források: www.nefmi.gov.hu, www.oki.hu

Magyar érettségi mintafeladat középszinten

Szövegértés

A MÉDIA SZEREPE A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉBEN

Napjainkban a médiumok, mindenekelőtt a televízió elterjedtsége jelentős mértékben átalakítja a szocializációs folyamatot. A mára már hagyományosnak tekinthető médiumok (film, újság, televízió, videó stb.) mellett a gyorsan elterjedő új technológiák is egyre jelentősebb szerepet játszanak a gyerekek és a fiatalok mindennapjaiban. Az előadás a média hatásának általános elméleti kérdéseit taglalja, valamint megvizsgálja, milyen tényezőktől függ, hogy mit értenek a gyerekek a médiából, és bemutatja a felnőttek szerepét a gyerekek médiához való viszonyában.

A televízió gazdasági-ipari működésére vonatkozó ismeretek

A tömegkommunikáció mindenekelőtt üzlet, melynek célja a profitszerzés. Ezt az összefüggést azonban a médiumok szórakoztató, ismeretközlő tevékenységének fényében nem könnyű felismerni.

A kereskedelmi televízió működésének, a műsor sugárzásának okára vonatkozó teljesen naiv vagy nem létező koncepciótól a gyerekek még 14 éves korukra sem jutnak el annak pontos megértéséig, hogy a televízió elsősorban pénzforrás azok számára, akik emberek millióinak figyelmét adják el az eszméiket, áruikat, termékeiket hirdetőknak. A 10 évesek egyegyedének van némi sejtése arról, hogy a tévéadások indítéka gyakran a jövedelem- vagy más jellegű haszonszerzés.

A televízió gazdasági-ipari természetére vonatkozó ismeretek lassú fejlődést mutatnak. Noha a serdülők és a felnőttek már többnyire tudatában vannak annak, hogy a szórakoztató műsorok java része nem a valóságból vett részlet, hanem „csinált” (gyártott), de többnyire ők sem gondolnak arra, hogy a műsorgyártás célja a haszonszerzés. A fiatalabb gyerekeknek azonban egyáltalán nincsenek ilyen ismereteik. Mint láttuk, az 5-6 évesek fele még azt sem érti, hogy az általuk valóságnak ítélt események fikciók, és a szerepeket színészek játsszák el, a 11-12 évesek 65%-a viszont már tisztában van ezzel, de csak a serdülőkor folyamán kezdik látni a műsorkészítés gazdasági indítékait.

Valójában a felnőtteknek is csak egy része látja át a televíziós iparág három alapvető elemének, a nézettségnek, a hirdetéseknak és a bevételnek az összefüggéseit. A különböző életkorúak vizsgálatánál a serdülők általában két összetevő kapcsolatával, a 7-8 évesek egy elemmel, a kisebbek pedig egyikkel sincsenek tisztában ezek közül.

Ebből következik, hogy a gazdasági szempontok ismerete nem használható támpontként a televíziós realitás megítélése során a fiatalabbak számára. Mint láttuk, a kicsik egyáltalán nem rendelkeznek ilyen ismeretekkel. Az azonban, hogy valaki rendelkezik ilyen ismerettel, nem jelenti azt, hogy használja is támpontként akkor, amikor a televízióban látottak valóságát kell megítélni. Ami az életkorral egyre hangsúlyosabban szerepet játszik a televízi-

ós ábrázolás valóságként való megítélésénél, az annak mérlegelése, hogy a „csinált”, gyártott műsor milyen mértékben felel meg a valós életben látottaknak, tapasztaltaknak.

A tévé működésének gazdasági indítékaira vonatkozó ismeretek kapcsán még egy fontos szempontot kell megemlíteni. A műsorkészítés és a haszonszerzés közti összefüggés felismerése ugyanis fontos következménnyel járhat a gyerekeknek a tévé hitelességére (megbízhatóságára) vonatkozó értékeléseire. Annak felismerése, hogy az ábrázolás a nézettség vagy a hatás fokozása érdekében torzított is lehet, csak serdülő- vagy felnőtt korban jellemző, és főleg serdülőknél akár a tévés ábrázolás hitelének teljes elutasításához vezethet.

Az ilyen típusú torzítást viszonylag hamar és könnyebben veszik észre a reklámokban, mondván: nem lehet egy fogkrémtől hirtelen hófehér a foguk, és a család sem attól lesz boldog, hogy a háziasszony egy bizonyos mártást önt a spagettire. De még a felnőttek is sokkal kevésbé vannak tudatában a torzításoknak más műfajokban, például a szappanoperákban vagy hasonló sorozatokban.

Az a tény, hogy a gyerekek nem ismerik fel a média mediáló szerepét és a televízió gazdasági működésének valódi indítékait, védtelenné teszi őket a televíziós reklámok hatásaival szemben. Ők könnyen hisznek a csábító túlzásoknak, és sokszor eredményesen veszik rá szüleiket a vágyott termékek vásárlására. Egyes országokban éppen ezért nem engedélyezik reklámok sugárzását gyerekműsorok előtt, között és után, mivel alapvetően etikátlannak tartják a szándékos médiahatással szemben védtelen, könnyen becsapható nézők – a gyerekek – szándékos befolyásolását és fogyasztásra serkentését.

A műsorok formai jellemzőinek jelentősége

Hasonlóan a televíziós műsorok gyártására és a tévé működésének gazdasági indítékaira vonatkozó ismeretekhez, a műsorok formai sajátosságai is szolgálhatnak támpontul a realitás megítélésénél. Az egyes műfajokon belüli műsorok, úgymint híradók, reklámok, krimik, vetélkedők stb., általában jellegzetes formai keretek között jelennek meg. Ezek a keretek vizuálisan és a hangingerekkel összekapcsolódva számos támpontot adnak a műsor azonosításához. A híradókat például jellegzetes szignálok vezetik be, a bemondók általában egy kameraállásból láthatók.

A gyerekek meglepően hamar azonosítják az ilyen kiugró formai jeleket. A megfigyelések szerint 4 és 8 éves kor között közel megduplázódik azoknak a gyerekeknek a száma, akik formai támpontokat használnak a fantázia, illetve a realitás körébe sorolás esetén. Ezzel egyidejűleg a számításba vett formai elemek száma is fokozatosan nő. A rajzfilmeket – melyek nagyon könnyen azonosítható formai jegyekkel rendelkeznek – már az óvodások zöme is fikciónak tekinti, de még a 12 évesek fele is úgy véli, hogy ha egy műsor tényeken alapul, akkor az biztosan valóságos.

Ebben az életkorban jellemző az is, hogy a hírműsorok formai jegyeit tekintik jelzésnek arra, hogy abban a keretben valóságos a közölt tartalom.

További életkorral járó változás annak fokozatos felismerése, hogy a televíziós realitás műsoronként más lehet. 11-12 éves korban majdnem minden gyerek (94%) úgy véli, hogy vannak műsorok, melyeknek jobban hisz (realisabbnak tart), míg a 8 éveseknek csak 75%-a és az óvodásoknak 44%-a tud ilyen különbséget tenni az egyes műsorok között.

Kósa Éva, szöveg: www.mindentudas.hu (részlet), 2004.

1. Milyen tömegkommunikációra alkalmas eszközöket különböztethetünk meg az írás alapján? Legalább hármat írjon!

3 pont	
--------	--

2. Az újságokat milyen csoportokba sorolhatjuk megjelenésük rendszeressége szerint? Legalább három kategóriát említsen egy-egy példával!

6 pont	
--------	--

3. A televíziós iparág három alapvető elemének, a nézettségnek, a hirdetéseknek és a bevételnek az összefüggéseit tárja fel egy fogalmazványban! Maximum 10-15 mondatot írjon!

6 pont	
--------	--

4. Milyen – a televízióból vett – torzítások vezethetnek az egyén helytelen értékítéletének kialakulásához? A szöveg alapján fogalmazza meg gondolatait!

3 pont	
--------	--

5. Magyarázza meg a szöveg alapján az alábbi szavak jelentését! médiumok, szocializáció, technológia, profit, serdülő

5 pont	
--------	--

6. Kik a legvédtelenebbek az úgynevezett médiahatással szemben?

1 pont	
--------	--

7. Az előadás az előbbi feladatban kérdezett csoport védelmét szolgáló szabályozási lehetőségekre mutat rá. Mi ez? Miért van szükség e szabályozásra? Állításait indokolja meg!

4 pont	
--------	--

8. Egyetért-e azzal, hogy a műsorok elején – törvényi szabályozás alapján – a műsor-szolgáltató köteles feltüntetni a műsor korhatárát, valamint a vetítés során is tájékoztatást kell nyújtania erről egy logó formájában? Érveljen a szabályozás ellen vagy mellett! A válaszát 10-15 mondatban fogalmazza meg!

6 pont	
--------	--

9. Milyen elemekkel folytatná a téma tárgyalását? Címszavakban jelölje meg ezeket! Legalább három, a témához kapcsolódó kérdést vessen fel!

3 pont	
--------	--

10. Milyen jelentősége van a hang- és vizuális ingereknek az egyes műsorok tekintetében?

3 pont	
--------	--

Ahová a helyes megoldások hamarosan felkerülnek: www.elethossz.blog.hu

Magyar szóbeli érettségi témakörök

Kiadványunk a sikeres magyar szóbeli érettségire való felkészüléshez nyújt segítséget, mind a közép-, mind az emelt szinten érettségizőknek. A középszintű vizsgára készülők felkészüléséhez bőséges és részletes feladatokkal járul hozzá, míg az emelt szinten vizsgázóknak is elegendő tudásanyagot ad a sikeres érettségéhez. Az irodalmi és a nyelvtani rész is érdekes feladatokkal, azok részletes, alapos kifejtésével segít a diákoknak a tanulásban.

Szerző: Sándor Ildikó

MRO HISTORIA 1243 Budapest, Pf. 628
www.felvesznek.hu, www.ponthatarok2011.hu

Telefon: 06-1/336-1656

Fax: 06-1/336-1676 **Skype:** mrohistoria

Magyar érettségi feladatsor-gyűjtemény – Középszinten

Gyűjteményünk a kétszintű érettségi vizsga követelményeinek megfelelően – a már megírt vizsgasorok mintájára összeállított – középszintű gyakorló-feladatsorokat tartalmaz. Kiadványunk elősegíti a szükséges kulcskompetenciák (szövegértés, írásbeli szövegalkotás, fogalomhasználat) fejlesztését. A részletes javítókulcs megkönnyíti mind a nyelvi-irodalmi műveltségi feladatok, mind az „egy mű adott szempontú elemzése” típusfeladatra adott válasz ellenőrzését, ezért nem csak iskolai, hanem otthoni felkészüléshez is ajánljuk.

Szerző: Sándor Ildikó

MRO HISTORIA 1243 Budapest, Pf. 628
www.felvesznek.hu, www.ponthatarok2011.hu

Telefon: 06-1/336-1656

Fax: 06-1/336-1676 **Skype:** mrohistoria

Nyelvtanulás

Az európai integrációba való egyre szorosabb bekapcsolódással párhuzamosan kap egyre nagyobb szerepet hazánkban az idegen nyelvek ismerete.

Téves következtetés azonban, hogy az iskolapadokban eltöltött órák mennyisége egyenes arányban van az idegennyelv-tudás szintjével.

Bár Magyarországon az elmúlt 20 év során megduplázódott a legalább egy idegen nyelvet társalgási szinten beszélők száma, hazánk még mindig a sereghajtók között kullog az európai államok sorában e tekintetben.

Felmérések szerint, míg 1980-ban a magyar emberek csupán 10%-a vallotta magáról, hogy ismer 1 idegen nyelvet, 2006-ra ez az arány már 42%-ra nőtt.

Hiába azonban az ígéretes fejlődés, hiszen elég csupán az uniós adatokra pillantani ahhoz, hogy felismerjük: nem elégedhetünk meg az eredményekkel, és nem állapodhatunk meg ezen a szinten.

Az Európai Unió tagállamainak lakosai kb. 70%-os arányban beszélnek legalább 1 idegen nyelvet. A számok egyértelműek: az uniós polgárok több mint másfélszeres arányban tudják megértetni magukat az országhatárokon kívül. Közülük is kiemelkedik azonban Hollandia, vagy Dánia példája, hiszen ebben a két államban a lakosság kétharmada minimum két nyelven beszél folyékonyan (az anyanyelvét leszámítva).

A lehangoló statisztikai adatok érthetetlenek az iskolai idegennyelv-órák mennyiségének tekintetében. Magyarországon kívül, több iskolai nyelvvóra csak az olyan többnyelvű államokban fordul elő, mint pl. Belgium, Luxemburg, vagy Málta.

2005-ös adatok szerint az előbb említett Dániában: 6 éven keresztül 510 órában, Finnországban 6 évig 456 órában, Svédországban 9 éven keresztül 480 órában oktatják a diákokat valamely idegen nyelv ismeretére.

Ezzel szemben hazánkban átlagosan 9 évig 984 tanórán folyik az iskolai nyelvtanítás.

Ezek a számok példázják a leglátványosabban: az iskolapadban eltöltött nyelvvórák magasabb száma nem eredményez feltétlen minőségibb és biztosabb nyelvismeretet.

Ha a sikertelenség okait vesszük számba, a felhasznált oktatási módszerek tűnnek a bűnösnek (nem beszélve a rendszerváltás után orosztanárból gyorsan átképzett tanerőkről).

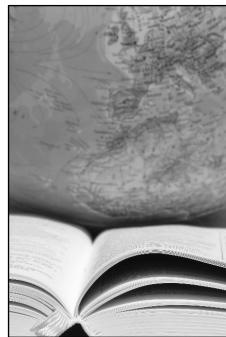
Felmérések szerint Magyarországon az idegennyelv-órák központjában a nyelvhelyesség, a nyelvtan professzionális oktatása áll. A kívánatos azonban az lenne, ha a kommunikációra helyeznék a hangsúlyt. Ez a berögződés a gyakorlatban való nyelvhasználat, éles szituációkban való nyelvalkalmazás minőségének kárára vezet.

A tanórákon hagyományosan túl sok a magyar szó, a tanerő anyanyelvünkön szervezi az órát, fegyelmez és sajnos gyakran magyarul is kommunikál a diákokkal. Így a tanulók észrevétlenül is sokkal nagyobb erőfeszítések árán juthatnak el a gyakorlatban, élőbeszédben való nyelvalkalmazás kívánatos szintjére.

Az egyértelmű tény, mely szerint az iskolai nyelvtanulás legritkább esetben vezet el a tényleges nyelvtudáshoz (gyakorlatban meghatározott jelenségre vonatkoztatva: a nyelvvizsga megszerzéséhez) azt eredményezi, hogy a fiataloknak másmilyen lehetőségeket is alkalmazniuk kell, ha gyakorlati nyelvtudásra vágyanak. Ez azonban nincs ingyen, sőt legtöbbször szinte vállalhatatlan anyagi terhet rónak a tanulni vágyókra.

A módszerek közül hazánkban talán a legismeretlenebbek azok a tanfolyamok, melyek a legfiatalabb korosztályt célozzák meg:

A 3-6 évesek, mint nyelvtanítás alanyai, csupán az ezredforduló környékén jelentek meg Magyar-

országon. Az óvodáskori nyelvoktatás hatékonysága és szükségessége vitatott, a szülők legtöbbször homlokegyenest eltérő véleményeket vallanak.

A kisgyermekek idegen nyelvre való oktatását ért leggyakoribb kritikái: a gyermek az adott korban még nem elég érett az ilyen jellegű szellemi megterhelésre, még saját anyanyelvét sem használja tökéletesen, illetve, hogy a korai nyelvoktatásnak nincsen számottevő haszna (legalábbis a befektetett idő és anyagiak arányában).

Pro és kontra tehát bőven akad, a konszenzus még várat magára. Annyi azonban bizonyos, hogy ha előny nem is, vagy csak minimális, de hátrány semmiképp nem származhat az óvodás korban elkezdett nyelvtanulásnak.

Az iskolás évekbe lépve már minden gyermek találkozik az idegennyelv-órákkal. Lehetőségekhez mérten pedig esetleg a magántanárral, magán nyelvórákkal is. A magántanár előnye már nem olyan vitatott, mint az óvodáskori nyelvtanfolyamoké. Ez a választás lehetőséget biztosít a tanulni vágyónak, hogy olyan tanár segítségével fejlődjön, aki személyre szabott segítséget nyújthat, hiszen minden embernek más módszer a legmegfelelőbb. Az iskolai nyelvórán nem választhatjuk meg az oktatót, ám magántanár kiválasztásánál a választék szinte korlátlan. Ezrével hirdetik magukat a legkülönbözőbb fórumokon a magánórákat kínálók. A kvalifikáltság, és az árak is nagyon eltérőek lehetnek, így nem biztos, hogy a magánórák minden esetben a megfelelő eredményt hozzák el. A jó kereset reményében rengeteg tanításra alkalmatlan, tanári képesítéssel, vagy oktatói vénával nem rendelkező személy is magántanári babérokra tör. Ennek veszélye abban rejlik, hogy sajnos egy idegen nyelv kiváló ismerete nem jelenti automatikusan azt, hogy a tudást át is képes adni az illető.

Akik jobban kedvelik a magánóráknál a csoportos foglalkozásokat, általában a különböző nyelvtanfolyamokat választják. Ahogy idegen nyelvet oktató magántanár, idegen nyelvi tanfolyam is akad bőven. A különböző nyelviskolák tanfolyamai általában az iskola által szervezett nyelvvizsgák megszerzését tűzik ki célul. A nyelvvizsga megszerzése azonban nem jelenti azt, hogy a papírral igazolt tudást az életben is kamatoztatni tudja (elég csupán arra gondolni, hogy, számos vizsga szóbeli részén szinte teljesen betanult dialógusokra kerül sor).

A csoportos nyelvtanfolyamok ára már kevésbé borsos, mint egy magántanár átlagos óradíja, azonban azt is figyelembe kell venni, hogy míg a magánórán csupán egy személlyel foglalkozik az oktató, addig a tanfolyamon a tanár figyelme megoszlik a számos tanuló között.

A rendszerváltás után lehetőség nyílt a korlátlan utazásra világszerte. Az európai integrációba való bekapcsolódásnak köszönhetően ma már a legtöbb tagállamban szinte semmilyen korlátja nincs a munkavállalásnak. Éppen ennek köszönhetően az utóbbi években egyre több fiatal választja azt a nyelvtanulási lehetőséget, hogy külföldre utazva valamilyen munkából fenntartja önmagát, s anyanyelvi környezetben szinte szükségszerűen sajátítja el az adott állam anyanyelvét. A nyelvtanulás eme „nem hivatalos” módja egyre népszerűbb hazánkban, s talán leghatékonyabb is, hiszen a pénzkereket mellett ingyen tudnak nyelvtudásra szert tenni a vállalkozó kedvűek, bár számolni kell azzal is, hogy nem minden jelentkező talál munkát, hiszen az állás kereséséhez és megszerzéséhez is szükséges egy bizonyos fokú nyelvtudás. A legnépszerűbb célállomás egyértelműen Anglia, de sokan választják Ausztriát, Németországot, vagy a Benelux államokat is.

A nyelvtanulással nem minden embernek ugyanaz a célja. Sokan csak a nyelvvizsga megszerzését tűzik ki célul (a diploma megszerzése a leggyakoribb indok), mások azonban a valós életben is realizálható nyelvtudásra vágyanak. Akármilyen is a cél, a lehetőségek tárháza szinte korlátlan, határt talán csak az anyagiak szabhatnak, s amíg az állami idegennyelv-oktatási koncepció változatlan, addig valószínűleg szükség is lesz az iskolát megkerülő tanulási módszerekre ahhoz, hogy Magyarország legalább megközelítse az uniós tagállamok szintjét az idegen nyelveket beszélők arányában.

Nagy Gabi

Forrás: www.muszakikiado.hu, www.nyelvtanulokicsik.eoldal.hu

ÚT AZ ELSŐ ÁLLÁSOMIG

A diplomaosztóm életem egyik legboldogabb eseménye volt. Azt jelképezte: megtértült az a rengeteg idő és energia, amit az elmúlt öt évben a tanulmányaimra fordítottam. Készen álltam rá, hogy az iskolapadban tanultakat a nagybetűs Életben is kamatoztathassam.

Nem könnyű úgy elindulni az álláskeresés hosszú folyamatán, hogy mindenhol – a szülőktől, barátoktól, ismerősektől, médiától – mást sem hallani, csak azt, hogy a jelenlegi munkaerő-piaci helyzet nehezebb, mint valaha. Sok a munkanélküli, kevés a munkahely, nagy a túlképzettség, kevés a szakmunkás, területileg nagyon aránytalan a munkaerő szükséglet eloszlása, és még sorolhatnám a hallottakat.

Az ember próbál optimista lenni, s remélni, hogy nem lesz egy a számtalan munkanélküliséget elemző statisztika névtelen szereplői közül.

Első lépésként természetesen az álláshirdetéseket kerestem.

Nem volt nehéz dolgom, ugyanis, számtalan sajtótermék tartalmaz álláshirdetési rovatot, valamint a világhálón is rengeteg különféle oldal született, ahol a legkülönfélébb munkaadók hirdetései találhatóak meg. A számos hirdetés átböngészése után ért a felismerés: hiába van diplomám, nyelvvizsgám, vajmi keveset számítanak emellett a vaskos tény mellett, hogy nincsen komolyabb szakmai tapasztaltam. Bele kellett hát törődnöm, hogy hiába keresgélek a legkülönfélébb fórumokon, sosem fogok rálelni a „vezérigazgatói poszt frissdiplomásoknak” című állásajánlatra. A jelenlegi hazai helyzetből adódóan nem vagyok egyedül a problémáimmal. Számtalan sorstársam döbben rá, hogy bizony a diplomájuk nem teszi őket nélkülözhetetlenné a piacon, s nem hogy a szakmájában nem tud elhelyezkedni, de még nagy valószínűséggel felsőfokú végzettséget előíró pozíciót sem tud majd megszerezni egykönnyen.

Az üzenet egyértelmű volt: túl elégedett voltam magammal a tanulóévek alatt, s nem voltam tisztában a valós lehetőségeimmel.

Igényeimet kissé a realitáshoz igazítva folytattam hát az álláshirdetések böngészését, s természetesen szükségem volt egy jó önéletrajzra is, hiszen tudtam, szinte kizárólag az önéletrajz alapján dől el, hogy kik azok, akiket személyes interjúra is behívnak a leendő munkaadók. Az önéletrajz akkor jó, ha rövid és tömör, de tartalmaz minden fontos információt az előtanulmányokról, nyelvismeretről, számítógépes ismeretekről, esetleges munkatapasztalatokról, és egyéb készségekről. Számos állás megpályázásánál nem csupán önéletrajz, hanem motivációs levél csatolását is elvárják, melynek az a célja, hogy a pályázó alapvető célkitűzéseiről, motivációiról, képességeiről szerezhesseken információt.

Miután a szükséges iratokat elküldtem azokra az állásokra, melyeket a legígéretesebbnek tartottam, tudtam, hogy nem egyik napról a másikra fogok választ kapni. Arra azonban nem számítottam, hogy hetek múltán sem kapok semmilyen visszajelzést a megpályázott állásokat meghirdető cégekről. Késérő tapasztalat volt, hogy a legtöbb munkahelyen nem foglalkoznak azzal, hogy értesítsék az összes pályázót arról, hogy mással kívánják az állást betölteni. Ehhez képest üdítő változatosságot jelentett, ha valamely cég udvarias üzenetben elutasított.

Csalódást jelentett az a tény is, hogy számos álláshirdetés szövege nincs összhangban a valóban felkínált munkakörrel. A gyakorlottak az ajánlatok szövegéből kiszűrhetik azokat, melyek elsősorban az álláskereső megvezetését szolgálják, de a kezdők gyakran bedőlhetnek nekik, ahogyan én is tettem. Az ilyen esetekben határozottan és magabiztosan kell kezelni a kialakult szituációt és rövidre zárni, hogy a további kellemetlenségeket elkerülhessük.

Természetesen azért nem csak negatív élményeket tapasztaltam. Egy cég, melynek csapatába szívesen bekerültem volna, behívott állásinterjúra, s mivel elsősorban nagy vállalathoz jelentkeztem, tudtam, hogy a multinacionális cégek gyakorlatát erősítve, valószínűleg több forduló meghallgatásra számíthatok.

Mivel izgultam a megméretetés előtt, utánaéztem, hátha találok valami hasznos információt az interjúval kapcsolatban. Meglepetésemre rengeteg internetes oldal foglalkozik a témával. Szinte minden kérdésre található válasz a témával kapcsolatban, nem csak a megfelelő és illő öltözékkel és modorral kapcsolatban adnak jótanácsot az álláskeresőknél, hanem még a munkahely jellegéről függően előfordulható leg-

gyakoribb interjúkérdések és a hozzájuk tartozó elfogadható válaszok gyűjteménye is fellelhető az ilyen oldalakon. Az állásinterjún feltehető kérdések általában: a személyes kérdések, önbecsülés és önértékelés, személyes motívumok, elemzőkészség, szervezethez való viszony, kereskedői képesség és hajlandóság, rugalmasság, eredmények, az adott cég ismerete témakörökkel kapcsolatosak.

A legrosszabbra számítva felkészültem, hogy az általános kérdéseken kívül találkozni fogok az úgynevezett „trükkös kérdésekkel” is, melyek alaposan megizzasztják az állásra pályázókat. A kellemetlen kérdések leg-

gyakrabban esetben a hibák („Mi volt a legnagyobb hiba, amit karrierje során elkövetett?”), kritikák („A főnökei a teljesítményét mely vonásaiban kritizálják leginkább?”), kemény kérdések („Miért tartott ilyen sokáig megszereznie a diplomáját?”), stressz és környezet („Találkozott-e olyan dologgal, amely akkora nyomást, stresszt gyakorolt önre, hogy emiatt úgy határozott, inkább feladja az állását?”), elbocsátás („Miért nem volt munkája ilyen sokáig?”), együttműködési nehézségek („Miért nem jött ki a főnökével?”), morális kérdések („Drogozott már valaha?”), ellentétek a főnökkel („Meséljen minden idők legrosszabb főnökéről!”), kvalitások („A jelenlegi munkakörében túlképzettnek számít?”) és fizetés (Hajlandó kevesebb fizetést is elfogadni, mint a jelenlegi?) kategóriákban fordulhatnak elő. Az ilyen kellemetlen kérdéseknek több célja is lehet. Az interjúztatók általában felfigyelnek az önéletrajz „sötét foltjaira”, s ennek körülményeit próbálják kipuhítani, de számos esetben csupán azt tesztelik, hogy az alany mennyire képes feltalálni magát kényelmetlen szituációkban, stresszes helyzetekben.

A legrosszabbra is felkészülve mentem el az állásinterjúra. Szerencsésnek érezhetem magam, ugyanis nem volt szó semmilyen személyeskedő, kellemetlen kérdésről. A fő, hogy a pályázó nyugodt, higgadt és tiszteltetű legyen. A túlzott lazaságot és közvetlenséget azonban el kell felejteni, mert a legképzettebb, tehetségesebb munkaerőt is elutasítják, ha nem tud a helyzethez illően viselkedni. Sokat segít természetesen, ha az interjúztató(k) közvetlenek és szimpatikusak, hiszen sok felesleges stresszt megspórolnak a jelentkezőknek. Az én interjúm kellemesen telt, hiszen leendő feletteseim barátságosan és természetesen viselkedtek velem, nem éreztetve a köztünk feszülő hierarchikus viszonyokat. Amikor kiderült, hogy nem lesz második interjú, könnyebb szívvel néztem előre, s vártam a megbeszéltnél hamarabb, melyre az interjút követő pár napban már sor is kerítettünk. Ez a gyakran bevett eljárás azt a célt szolgálja, hogy a munkaadó és a jelentkező is megismerhesse a közös munka főbb vonalait és körülményeit. Az esetleges kibékíthetetlen ellentétek természetesen nem derülnek ki a rövid idő alatt, de kiindulási pontnak mindenképpen alkalmas. Az én tapasztalatom szerint a legnagyobb előnye a próbanapnak az, hogy már az első, igazi munkanapon sem izgunk annyira, hiszen már belekóstolhattunk a munkába.

Nekem tehát sikerült munkába állnom, s azóta is elégedett vagyok a pozíciómmal és a fizetésemmel is. Bár nem tudom, hogy hova visz a jövőm, az bizonyos, hogy minden egyes tapasztalattal több leszek, s alig várom, hogy újabb és újabb feladatokba kóstolhassak bele.

Forrás: www.karriertanacs.hu

ÚJRAHASZNOSÍTÁS

Az évente megközelítőleg 300 000 tonnányi szelektíven válogatott szemetet az alábbi módon tudják újrahasznosítani.

PAPÍR

A begyűjtött papírhulladékokat elsősorban anyaguk szerint válogatják szét. A szétválogatott papírokat bálázzák. A papírtérmékek készítéséhez a begyűjtött papírt pépesítik, majd félkész termékeket állítanak elő belőle. A késztermékek előállításához a begyűjtött italoskartont először összedarabolják, majd a darabkákat magas hőfokon összetömrítik, az összetömrített rendkívül szilárd anyagból készítik a késztermékeket.

Az újrapapír készítésével rengeteg vizet és energiát takaríthatunk meg.

MŰANYAG

A begyűjtött műanyag csomagolóanyagokat fajtánként válogatják szét, majd tömrítéssel bálázzák. A bálákat aprítják, majd a műanyag darabkákat vegyszerek felhasználásával megtisztítják a szennyeződésektől. A megtisztított műanyagdarabkákat ezután granulálják. Az így nyert félkész terméket műanyag termékek és csomagolások előállításához használják fel újra.

A műanyag hulladékokból készül a legtöbbféle újrahasznosított termék. Ebből készül számos kertészeti termék: cserép, karó, kerítésoszlop, vödör, gyeprács vagy éppen kerti pad. Újrahasznosított műanyagból készülnek ezenkívül még csövek, görgők, zsákok, fóliák. A gyalogosforgalmat védő fekvőrendőrs is sok esetben hulladékból készül.

A kínai műanyag-újrahasznosító cégek Európából begyűjtött műanyagpalack-hulladék feldolgozását és újrahasznosítását végzik és szálát készítve belőle ruhát, esernyőt, fonalat, papucsot és plüssállatokat állítanak elő.

ÜVEG

Ha szín szerint válogatva gyűjtjük az üvegeket, akkor azok szinte 100%-ban újrahasznosíthatók. A gyűjtődényekben színük szerint (fehér és színes) gyűjtött üveget tisztítás után darabokra aprítják, zúzzák. Ezt követően eltávolítják belőle a fémdarabkákat, majd az egyes színeket elkülönítik egymástól. Ezután az üvegdarabokat beolvasztják és formába öntik, azaz újra termékeket készítenek belőle a csomagolóipar számára. A fehér üveg újrahasznosítása Orosházán történik, ahol újra öblösüveg, italosüveg készül a hulladékból.

FÉMEK

A begyűjtött fém csomagolóanyagokat a válogatóban fajtánként szétválogatják, majd tömrítéssel bálázzák. A bálákat aprítják, majd mágnesek segítségével kiválasztják belőlük a más típusú fémeket. A megtisztított fémdarabokat kohókban beolvasztják és szállítható rudakba öntik. A rudakat a felhasználás helyén hengerlik, ezáltal lehetővé válik, hogy újra különböző késztermékeket készítsen belőlük a feldolgozóipar.

A fémhulladék két fő szegmense a vas és az alumínium. A vashulladékból főleg az iparnak készülnek alapanyagok, alkatrészek. Az összegyűjtött alumínium sörösdobozokból készül például Magyarországon a londoni metró ventilátorlapátja.

Forrás: Öko magazin

IDÉZETEK

„Aki tanul, de nem gondolkodik, elveszett ember. Aki gondolkodik, de nem tanul, nagy veszélyben van.” – *Konfucius*

„Őszintének lenni veszélyes. Hacsak nem vagy hülye is hozzá.” – *Bernard Shaw*

„Aki hagyja a sorsot dönten, azt a sors le is dönti.” – *Ismeretlen*

„Mindenki a maga baklövéseit hívja tapasztalatnak.” – *Oscar Wilde*

„Nem jut eszedbe, hogy a boldogság feltétele sohasem a boldogság keresése? Különben leülnél, nem tudva, hova fuss. A boldogság jutalomként adatik meg neked az alkotó munka után. És a boldogság feltétele a küzdelem, a kényszer és a kitartás.” – *részlet Antoine de Saint-Exupery: Citadella – CLII. rész*

„A hétköznapi ember és a harcos között az a különbség, hogy a harcos mindent kihívásnak tekint, a közönséges, hétköznapi ember pedig vagy áldásnak, vagy átoknak fogja föl a dolgokat.” – *Carlos Castaneda*

„Légy magad az a változás, amit a világban látni szeretnél” – *Gandhi*

„Nem az a rabszolga, aki felett despota áll, hanem az, aki saját tudatlanságának, tapasztalatlanságának és önfejlesztését akadályozó előítéleteinek halójában vergődik, mindig másokat téve felelőssé saját szerencsétlenségéért.” – *Samuel Smiles*

„Mindennek ellent tudok állni, csak a kísértésnek nem.” – *Oscar Wilde*

„Azt mondják, az idő megváltoztatja a dolgokat. De az igazság az, hogy magadnak kell megváltoztatnod őket.” – *Andy Warhol*

„Élvezd azt, aki vagy, mert te vagy önmagad örömének a forrása.” – *Christian*

„Nem akkor leszünk magabiztosak, ha mindig igazunk van, hanem akkor, ha nem félünk a tévedéstől.” – *Peter T. McIntyre*

„A lelkesedés igazi varázslat, mert ez adja a különbséget a közepszerűség és az elért teljesítmények között.” – *Norman Vincent Peale*

PROGRAMAJÁNLÓ

HangÁr – Családi és ifjúsági programok (2010 ősz-tél)

Zenés mesék, babakoncertek, hangversenyek piciknek és nagyobbaknak, interaktív családi programok, hangszerbemutatók – a Müpa felkészülten várja a jövő közönségét is. Bérletek és diákkedvezmények, amelyekről a www.mupa.hu ad bővebb tájékoztatást.

Nagymaros – Katolikus Ifjúsági Találkozó

2010. október 2. (szerda)

A Nagymarosi Ifjúsági Találkozó a magyar katolikus fiatalok legnagyobb múltira visszatekintő – 1973 óta létező –, évente kétszer megrendezett országos lelkinapja. <http://nagymaros.katolikus.hu/>

Őszi Könyvtári Napok

József Attila Könyvtár, Dunaújváros

MINDEN NAP TÖRTÉNIK VALAMI, AMIÉRT EZEN A NAPON IS ÉRDEMES ELMENNII A KÖNYVTÁRBA!

2010. október 4–10. www.jakd.hu

Őszi Kertészeti Napok 2010

XV. Országos Ifjúsági Őszi Kegyeleti Virágkötészeti Verseny, 2010. október 15–17.

A Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karának Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszéke a Dísznövény Szövetség és Termékτανács valamint a Magyar Virágkötők, Virágkereskedők Szakmai Egyesülete támogatásával, 2010 őszén újra meghirdette, és immár 15. alkalommal szervezi meg a szakképző intézmények tanulóinak Országos Ifjúsági Őszi Kegyeleti Virágkötészeti Versenyét és szakmai találkozóját. <http://kertesztudomany.uni-corvinus.hu/>

Mutasd magad! VIII. Megyei Ifjúsági Civil Börze és Fiatalok Tehetségkutató Programja

2010. október 15., 7632 Pécs, Apáczai körtér 1., www.tethely.net

A „Mutasd magad!” elnevezésű rendezvény keretében Baranya megye ifjúsági szervezeti kapnak bemutatkozási lehetőséget, mégpedig egy kreatív és interaktív program során, melyet kiegészít a Baranya Megyei Ifjúsági Vetélkedő. A tehetségkutató során a fiatalok számtalan művészeti ágban bontakoztathatják ki tudásukat és tehetségüket.

Kecskeméti Ifjúsági Otthon

„Egészségvédelem”, „Fiatalok az élet küszöbén – FÉK”, stb. témákban irányított csoportos beszélgetések általános iskola 7–8. osztályos és középiskolás diákok számára, díjmentesen.

www.kio.hu

További hasznos oldalak:

ifjusag.lap.hu

hetvege.lap.hu

programajanlo.lap.hu

koncert.lap.hu

rendezveny.lap.hu

fesztival.lap.hu